

SEMINAR NAZZJONALI

Il-bilingwizmu fl-edukazzjoni ta' pajjizna

X'inhw l-aħjar għal uliedna?

Is-Sibt, 5 ta' Diċembru 2009

9:00am - 1:00pm

**L-Iskola Primarja ta' H'Attard
(Kulleġġ San Nikola)**

Dhul b'xejn

Organizzat
mill-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti
u mid-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni

Kif forsi taf, bhalissa f'Malta d-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni qed jagħmel eżerċizzju importanti billi qiegħed jifli l-Kurrikulu Minimu Nazzjonali u jara kif jista' jittejjeb. Wiehed jifhem li eżerċizzju bħal dan jolqot direttament l-ilsien Malti u l-pożizzjoni tiegħu fit-tagħlim u fl-użu, u għalhekk il-Kunsill tal-Malti hass li ma jistax jibqa' lura milli jagħti seħmu biex fil-pajjiż titqajjem kuxjenza infurmata u sana dwar dan is-sugġett.

Filwaqt li l-ilsien ta' Malta huwa l-Malti, l-interessi tal-Maltin dejjem talbu li f'Malta jintużaw ukoll lingwi oħra, u dan il-fatt huwa minqax fil-Kostituzzjoni tar-Repubblika ta' Malta li, waqt li lill-Malti ssejjajhlu "l-ilsien nazzjonali", tiddikjara li Malta għandha żewġ lingwi uffiċjali, il-Malti u l-Ingliż (u dawk l-ilsna l-oħra li jista' jiddeċiedi dwarhom il-Parlament minn żmien għal żmien).

Dawn l-istqarrijiet huma importanti hafna għax jistabbilixxu b'mod ċar li s-sitwazzjoni lingwistika ta' Malta hija dik ta' pajjiż bilingwi. Iżda għad irid isir hafna hsieb u xogħol biex dawn id-dikjarazzjonijiet bażiċi jiġu spelluti b'mod tant iddettaljat li jiddefinixxi r-rwol ta' kull lingwa f'kull sitwazzjoni tal-hajja Maltija, fl-isfond usa' Ewropew u dinji. Il-Kunsill tal-Malti jhoss li, sakemm dan nibqgħu ma nagħmluhx, l-Istat ta' Malta ma jistax ikollu politika lingwistika tajba u f'saħħitha.

Hawnhekk ikun tajjeb li wiehed jagħmel xi punti ġenerali li jidhrilna li llum huma fatti stabbiliti u magħrufa, u li għalhekk ma jiswiex li noqogħdu ninhlew niddiskutuhom.

Jekk tixtieq tikkuntattjana, nitolbuk tikteb lil david.agius-muscat@gov.mt

Ġabra ta' fehmiet fuq il-bilingwiżmu fl-edukazzjoni ssibuha fis-sit www.kunsilltalmalti.gov.mt

1. Il-bilingwiżmu Malti mhux nuqqas imma ġid li għadna ma għarafniex bizżejjed kif inhaddmuh bl-aħjar mod għall-ġid tal-Maltin.
2. Meta niġu biex niddeċiedu dwar l-użu taż-żewġ lingwi u l-bilanċ ta' bejniethom fil-ħajja Maltija, jeħtieġ li quddiemna jkollna dejjem u qabelxejn il-ħtiġijiet fiżiċi u morali tal-poplu Malti, u mhux l-interessi ta' xi lingwa minnhom, ladarba l-lingwa qiegħda biex taqdi l-bniedem u mhux bil-maqlub.
3. Kull sforz li jsir mill-promoturi ta' xi lingwa minnhom biex din tавvanza lil hinn mir-rwol ġust tagħha spejjeż tal-lingwa l-oħra mhuwiex tajjeb għax ma jkunx immexxi mill-ġid shiħ taċ-ċittadini Maltin.
4. Kull provvediment li jiddiskrimina favur xi lingwa jew kontra tagħha lil hinn mir-rwol tagħha skont il-Kostituzzjoni huwa ħażin għax jiddisturba l-bilanċ millhuq fiha u jista' jnissel pressjoni żejda jew instabilità soċjali.

M'hemmx dubju li, jekk hemm qasam fejn il-politika lingwistika trid tkun iċċarata u aġġornata, dan huwa fil-qasam tal-edukazzjoni, għaliex din – permezz tal-programmi ta' studju, tas-sillabi, it-testi u l-orarji tagħha – għandha tagħti lill-istudenti pedament sod tal-ħiliet lingwistiċi li bihom jistgħu jsiru haddiema effiċjenti u ċittadini tajbin.

Huwa dan li qanqal lill-Kunsill tal-Malti u d-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni biex iniedu seminar pubbliku fuq din it-tema ta' interess nazzjonali.

- Fis-sistema edukattiva tagħna, iktar ma titla' iktar jonqos l-użu tal-Malti u jissahħah dak tal-Ingliż. Taħseb li dan bilfors? Taħseb li hekk sewwa?
- Skont il-Kurrikulu prezenti, is-sugġetti ta' valur affettiv (il-Malti, l-Istudji Soċjali, ir-Reliġjon) huma bil-Malti, il-bqija huma bl-Ingliż. Taqbel ma' din is-sistema? Taħseb li hija ġusta? X'effett jista' jkollha għazla bħal din fuq il-prestiġju taż-żewġ lingwi?
- Sikwit nisimghu b'għadd ta' studenti tajbin li jehlu, ngħidu aħna, fil-Matematika għax ma jifhmux l-Ingliż li bih tkun miktuba l-karta tal-eżami. Kemm taħseb li huwa korrett l-assessjar tagħna ta' dawn l-istudenti? X'taħseb li jista' jsir għalihom?
- F'xi skejjel, fil-ħajja tal-iskola l-Malti jidhol biss fil-lezzjoni tal-Malti. X'jidhirlek?
- X'inhi l-politika lingwistika tal-UE f'dan il-qasam? Kemm taħseb li l-politika lingwistika tal-iskejjel tagħna hija konformi magħha?

Il-Programm

- 08:30am Reġistrazzjoni
- 09:00am Merħba mill-president tas-seminar
Dr Christopher Bezzina,
is-Segretarju Permanenti fil-Ministeru tal-Edukazzjoni, Kultura, Żgħażaġh u Sport
- 09:10am Introduzzjoni
Il-Prof. Manwel Mifsud, President tal-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti
-

Prezentazzjoni A

- 09:20am X'inhu u x'jista' jkun sehem il-Malti u l-Ingliż fl-edukazzjoni tagħna?
Dr Marie Therese Farrugia
-

Prezentazzjoni B

- 09:45am Il-mixja mill-kindergarten sal-università u r-rabta tagħha mal-lingwi tat-tagħlim
Il-politika lingwistika tal-istituzzjonijiet Ewropej dwar il-lingwi fl-edukazzjoni
Ir-Rapportaturi: *Dr Ray Fabri u l-Kav. Frank Gatt*
- 10:10am Diskussjoni fuq il-prezentazzjonijiet A u B
- 10:40am Waqfa għall-kafè
-

Prezentazzjoni Ċ

- 11:10am Ir-rabta ta' suġġetti partikolari ma' lingwi partikolari fis-sistema edukattiva
Il-kompetenza tal-istudent/a fis-suġġett u fil-lingwa li biha jitwassal
Ir-Rapportaturi: *il-Prof. Carmel Borg u Dr Simone Galea*
-

Prezentazzjoni D

- 11:35am Il-Malti bħala suġġett ieħor u l-Malti bħala l-lingwa nazzjonali fl-edukazzjoni
Ir-Rapportaturi: *is-Sur Carmel Azzopardi u s-Sa Mary Rose Mifsud*
- 12:00pm Diskussjoni fuq il-prezentazzjonijiet Ċ u D
-

- 12:40pm Gheluq
Dr Grace Grima,
Direttur Ġenerali tad-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni
-